

References

1. Afonina O., Chynnyky, shcho vplyvaiut na formuvannia vartosti pidpriemstva [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu http://confiapv.at.ua/publ/konf_9_10_grudnja_2010_r/chinniki_shho_vplivajut_na_formuvannja_vartosti_pidpriemstva/4-1-0-338
2. Kasumian A.T., Barabolia O.Iu., Otsinka faktoriv vplyvu na formuvannia vartosti VAT «Inhuletskyi hirnychozbahachovalnyi kombinat»: Aktualni problemy i prohresyvni napriamky upravliannia ekonomichnym rozvytkom vitchyznianykh pidpriemstv – Kryvyi Rih, 2011.
3. Kibuk T.M., Stratehichniy potentsial pidpriemstva ta yoho vydy [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu http://www.rusnauka.com/18_NilN_2007/Economics/23135.dok.htm
4. Fedonin O.S. Potentsial pidpriemstva: formuvannia ta otsinka/ Fedonin O.S., Riepina I.M., Oleksiuk O.I. – K.: KNEU, 2004. – 316 s.
5. Shershnova Z. Stratehichne upravlinnia / Z. Shershnova, S. Oborska. – K.: KNEU, 1999. – 334s.

Дані про авторів

Мусянко В.Д.,

к.т.н., доцент, Криворізький економічний інститут, Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

Богдан М.М.,

студентка, Криворізький економічний інститут, Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
e-mail: mashulkabogdan@gmail.com

Данные об авторах

Мусянко В.Д.,

к.т.н., доцент, Криворожский экономический институт, Киевский национальный экономический университет имени Вадима Гетьмана

Богдан М.М.,

студентка, Криворожский экономический институт, Киевский национальный экономический университет имени Вадима Гетьмана
e-mail: mashulkabogdan@gmail.com

Data about the authors

Musienko V.,

Ph.D., associate professor of Krivoy Rog Economic Institute, Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman

Bogdan M.,

student of Kryvyi Rih Economics Institute, Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman
e-mail: mashulkabogdan@gmail.com

DOI: 10.5281/zenodo.1245570
А.С. БРИТЧЕНКО,

Формування фінансових ресурсів підприємств через інструменти корпоративних облігацій: оцінка і перспективи

У статті розглянуто особливості формування фінансових ресурсів підприємств. Проаналізовані корпоративні облігації та їх роль як інструментів залучення ресурсів, показані наявні проблеми і перспективи ринку боргових цінних паперів підприємств. Аналітична база оцінки активності на ринку корпоративних облігацій охоплює період 2012–2016 рр. Визначені особливості розвитку ринку корпоративних облігацій України. Обґрунтовано необхідність стимулювання нарощення обсягів ринку корпоративних облігацій, і, передусім, в реальному секторі економіки.

Ключові слова: підприємства, фінансові ресурси, корпоративні облігації, борговий капітал, ринок цінних паперів.

А.С. БРИТЧЕНКО,

Формирование финансовых ресурсов предприятий через инструменты корпоративных облигаций: оценка и перспективы

В статье рассмотрены особенности формирования финансовых ресурсов предприятий. Проанализированы корпоративные облигации и их роль как инструментов привлечения ресурсов, показаны проблемы и перспективы рынка долговых ценных бумаг предприятий. Аналитическая база оценки активности на рынке корпоративных облигаций охватывает период 2012–2016 гг. Определены особенности развития рынка корпоративных облигаций Украины. Обоснована необ-

ходимость стимулирования увеличения объемов рынка корпоративных облигаций, и, прежде всего, в реальном секторе экономики.

Ключевые слова: предприятия, финансовые ресурсы, корпоративные облигации, долговой капитал, рынок ценных бумаг.

A. BRITCHENKO,

Formation of financial resources of enterprises through corporate bonds instruments: assessment and prospects

In the article features of formation of financial resources of the enterprises are considered. Corporate bonds and their role as tools for attracting resources are analyzed, problems and prospects of the debt securities market of enterprises are shown. The analytical basis for the assessment of activity on the corporate bond market covers the period of 2012–2016. The peculiarities of the development of the corporate bonds market in Ukraine are determined. The necessity of stimulating the growth of volumes of the corporate bonds market, and, above all, in the real sector of the economy, is substantiated.

Keywords: enterprises, financial resources, corporate bonds, debt capital, securities market.

Постановка проблеми. Формування фінансових ресурсів підприємств є важливим процесом в їх життєдіяльності. Цей процес відображає механізм трансформації вільних коштів в інвестиції і утворення капіталу у різних формах. За таких обставин підприємства все більше використовують ресурсні можливості ринку цінних паперів. Серед них вирізняються облигації підприємств, – або інша назва, яка широко вживається – корпоративні облигації.

Корпоративні облигації орієнтовані на залучення коштів широкого кола інвесторів (юридичних та фізичних осіб, резидентів та нерезидентів), що обумовлює значні переваги цього інструменту. Як форма залучення фінансових ресурсів, корпоративні облигації мають значні переваги, зокрема, це: для підприємства–емітента – не призводять до перерозподілу прав власності і втрати контролю над підприємством; можуть випускатися в різних обсягах під довільні відсотки. Для інвестора є можливість отримувати більш прогнозований дохід з порівняними ризиками. Корпоративні облигації забезпечені майном підприємства та мають пріоритет задоволення претензій у разі банкрутства емітента.

Аналіз досліджень та публікацій з проблеми. Питання формування ресурсів підприємств, використання фондів боргових інструментів залучення капіталу, й диверсифікації спектру боргових цінних паперів відзначається в багатьох працях, зокрема у В.Баліцької [1], О.Вальчишена [2], І.Васильчук [3, 4], А.Гальчинського [5], І.Лютого [7], О.Терещенко [8] та інших. Водночас необхідність розширення засобів залучення додаткового

капіталу обумовлюють постійну актуальність оцінювання можливостей підприємств у використанні для цього інструментів ринку цінних паперів.

Метою статті є дослідження особливостей формування фінансових ресурсів підприємств з використанням боргових інструментів ринку цінних паперів – корпоративних облигацій та обґрунтування перспектив розвитку цього ринку в Україні.

Виклад основного матеріалу. Корпоративні облигації (облигації підприємств) займають особливе місце серед інструментів ринку цінних паперів, що обумовлюється їх можливостями акумулювати капітал для цілей розвитку підприємства. Випуск корпоративних облигацій є ефективним альтернативним способом залучення боргових ресурсів. Такі облигації є стандартними борговими контрактами, діяльність з випуску та обігу яких регулюється державою.

Підприємство–емітент облигацій є ініціатором їх випуску і коло таких підприємств може бути достатньо широким. До них відносяться як підприємства реального сектору економіки та фінансові установи. Згідно положень Господарського кодексу України, підприємства–емітенти облигацій можуть бути всіх форм власності (приватне, комунальне, державне, колективної і змішаної власності, у т.ч. і з іноземною інвестицією), а також об'єднання підприємств та господарські товариства [6, стаття 63]. До того ж випускати корпоративні облигації можуть не тільки материнські, а й дочірні підприємства.

Сутність облигацій як інструменту залучення додаткового капіталу потребує особливої уваги, тому що облигації є борговими цінними паперами,

ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ ТА ВИДІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

випускаються на визначений термін з наступним поверненням авансованих (вкладених інвестором) грошових коштів. Вибір конкретного інструменту як методу фінансування з використанням різних джерел залежить від мети залучення капіталу і розмірів самого підприємства.

Проте у сукупності інструментів фінансування підприємств корпоративні облигації займають особливе місце, що обумовлюється низкою системних і ситуативних обставин – як для їх емітентів, так і для інвесторів.

Насамперед, підприємства–емітенти корпоративних облигацій використовують їх для формування програм довгострокового фінансування, зокрема для:

а) урізноманітнення термінів випуску – від кількох місяців до кількох років;

б) встановлення довільної вартості облигаційної позики (як максимальної, так і мінімальної), проте, як правило, вартість залучення грошових коштів з використанням облигацій, є порівняно нижчою, аніж ставка за кредитами банків;

в) формування позитивного іміджу позичальника серед широкого кола потенційних інвесторів, що дозволяє при вдалому розміщенні облигацій знижувати вартість наступних позик та зменшувати несистематичний ризик внаслідок підвищення прозорості відповідних угод;

г) дострокового викупу на відкритому ринку і відповідно зменшення боргу позичальника.

Становлення ринку корпоративних облигацій в Україні засвідчує наявність початкових ознак його формування. Проте розвиток економіки України (попри негативні наслідки від військових дій в останні роки), збільшення випуску традиційних та нових видів продукції, реструктуризація застарілого та будівництво нового виробництва, постійно вимагають довгострокових інвестицій, – все це актуалізує вирішення питання формування

і належного регулювання з боку держави ринку корпоративних облигацій.

На сьогодні представляє інтерес аналіз та оцінювання розвитку ринку корпоративних облигацій в Україні за останні роки. Тому далі в статті проаналізуємо сучасний період розвитку цього ринку, зокрема протягом 2012–2016 рр. Офіційні дані за 2017 р. на момент підготовки статті були відсутні. При цьому використана офіційна інформація Національної комісії з цінних паперів і фондового ринку України (НКЦПФР) [9].

Слід відзначити, що в Україні, починаючи з 2012 р., має місце різке зменшення ділової активності на ринку корпоративних облигацій. За останніми в наявності звітними даними НКЦПФР, протягом періоду 2012–2016 рр. обсяг зареєстрованих випусків облигацій підприємств зменшився фактично у десять разів – від 51,39 млрд. грн. до 5,52 млрд. грн. у 2016 р. За статистичними даними, фактично це рівень 2004 р., коли тогорічний обсяг зареєстрованих випусків заледве перевищив 4,1 млрд. грн.

Така динаміка є чітко низхідною, що пояснюється причинами стиснення ринків в цілому, і ринку корпоративних облигацій у т.ч., ескалацією загроз на сході країни, надлишковою ліквідністю банків (коли необхідні ресурси можуть залучатись підприємствами у банках без порівняно значних транзакційних витрат при випуску облигацій) та збитками господарювання багатьох потенційних емітентів. Довідково: не допускається випуск облигацій підприємств при наявності збитків.

Якщо аналізувати активність ринку у розрізі емітентів, то особливістю вітчизняного ринку корпоративних облигацій є той факт, що починаючи з 2015 р. фінансові установи (банки і страхові компанії) перестали емітувати власні облигації. Це показано у табл. 1 нижче:

У 2016 році найбільші обсяги випусків облигацій підприємств, зареєстрованих НКЦПФР, було

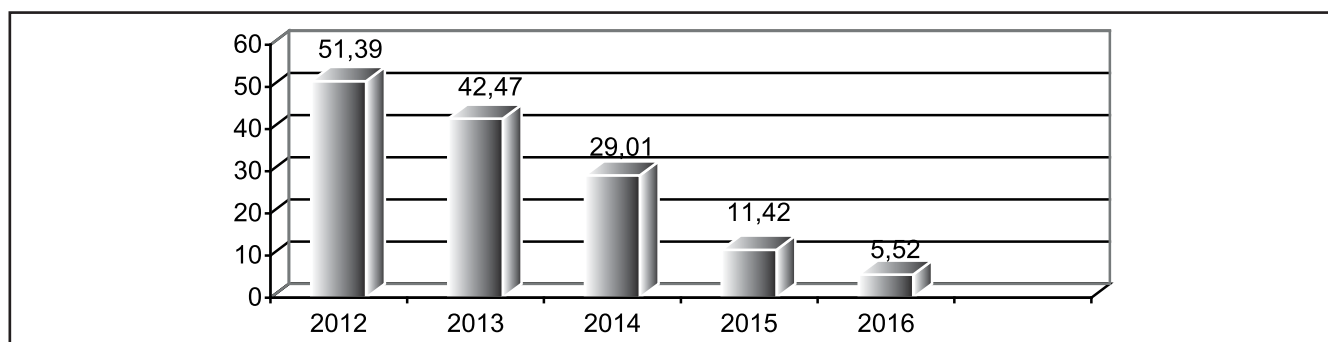

Рисунок 1. Обсяги ринку корпоративних облигацій у 2012–2016 рр., млрд. грн.

Таблиця 1. Обсяги випусків корпоративних облігацій за емітентами, млрд. грн

Емітенти	2012	2013	2014	2015	2016
Усього у т.ч.:	51,39	42,47	29,01	11,42	5,52
Підприємства	39,59	34,43	23,98	11,42	5,52
Банки	11,77	8,04	4,8	–	–
Страховики	28,44	–	225,0		

здійснено емітентами у сфері будівництва – 3,42 млрд. грн., або 62,06% від загального обсягу. Головна причина цього – необхідність кредитування будівельних проектів на початкових стадіях їх реалізації в умовах зростання цін на нерухомість в країні. Власники т.зв. «будівельних облігацій», до того ж безвідсоткових, мають право отримати площу в новобудовах відповідно до суми облігаційної позики. Додатково така схема дозволяє відстрочити сплату податку на додану вартість при первинній купівлі/продажу облігацій.

Щодо характеристики біржової торгівлі облігаціями, то також спостерігається зменшення обсягів торгів облігаціями. Так, якщо у 2012 р. цей показник становив 124,8 млрд. грн., то у 2016 р. він зменшився більш, ніж у 2,5 рази до 55,44 млрд. грн. Частка торгів облігаціями підприємств (установ нефінансового сектора) зменшилась до 16,5 %.

Ще одна «хронічна» особливість фондового ринку України, яка проявляється і в характеристиках

обігу корпоративних облігацій – значне домінування позабіржового ринку над біржовим (табл. 2).

Відповідно до даних табл. 2 різниця між показниками обсягів торгів протягом 2015–2016 рр. майже чотири–п'ятикратна. У 2016 р. частка біржового ринку в загальному обсязі торгів на ринку цінних паперів, за даними НКЦПФР, складала всього 11,8%, що є найгіршим показником за останні п'ять років. Це негативна сторона «медалі», і при такій різниці та частках в обсягах торгів тези про «прозорість ринку» залишаються лозунгами в очікуванні кращих часів.

На рис. 2 показана частка (питома вага) корпоративних облігацій в сукупності емітованих цінних паперів в Україні, – а саме 7,69 % в їх загальному обсязі у 2016 р. Довідково: тогорічні обсяги використання підприємствами банківських кредитів як екзогенних ресурсів у 35 разів перевищували обсяги емітованих для цих же цілей корпоративних облігацій (196,2 млрд. грн.

Таблиця 2. Обсяги торгів корпоративними облігаціями на біржовому і позабіржовому ринках, млрд. грн.

Вид ринку	2012	2013	2014	2015	2016
Усього у т.ч.:	124,89	98,97	69,92	53,77	46,27
Біржовий	26,35	47,51	32,82	13,53	9,17
Позабіржовий	98,54	51,36	37,09	40,24	46,27

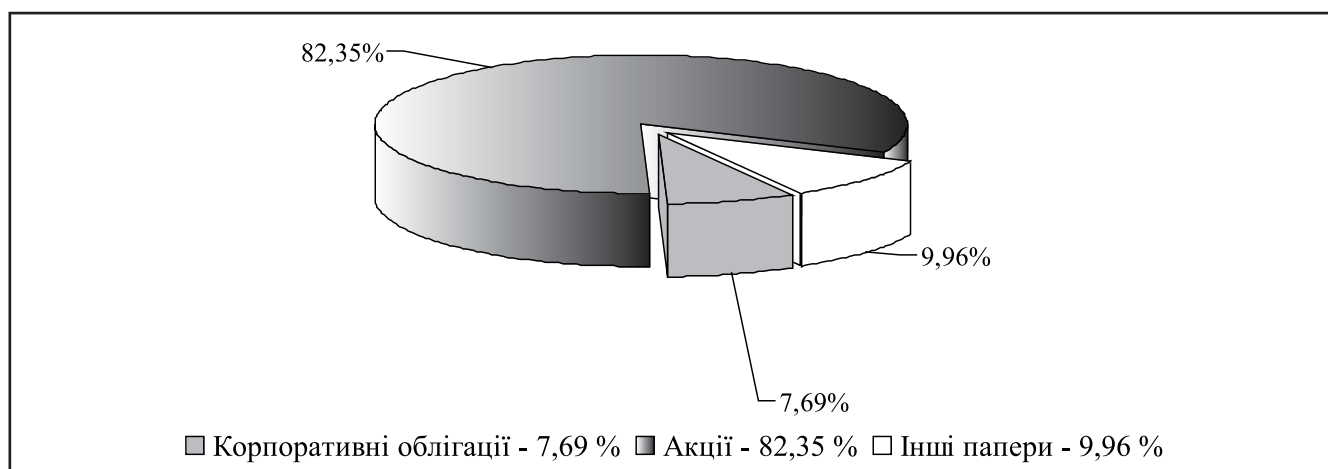

Рисунок 2. Частка корпоративних облігацій серед інструментів залучення зовнішніх фінансових ресурсів у 2016 р.

банківських кредитів проти 5,52 млрд. грн. емісії корпоративних облигацій).

Втім, слід зауважити, що достатньо очевидно залишається непересічна роль корпоративних облигацій як засобу залучення капіталу із зовнішніх джерел для фінансування розвитку підприємств. Це пояснюється тим, що: а) залучення корпоративних боргових ресурсів пов'язується з більш чітким прогнозуванням розвитку підприємств-емітентів з одночасною фіксацією перспектив повернення залучених коштів (на противагу, емісія акцій не передбачає обов'язкового повернення вкладених в акції коштів інвесторів); б) при розрахунках з інвесторами-постачальниками ресурсів для підприємства, власники облигацій порівняно з акціонерами мають пріоритет погашення таких зобов'язань, – тому що вартість облигацій завжди відображається на собівартості продукції/послуг емітента, а розрахунки з акціонерами є відрахуванням частини чистого прибутку.

Тобто, формування ринку корпоративних облигацій в своїй первинній формі означає одночасно і формування нового типу корпоративної культури господарювання, коли саме оборот грошових ресурсів для підприємств проявляється на чітко вираженій кредитній основі.

Окремим важливим сегментом ринку корпоративних облигацій є ринок корпоративних євробондів. Держава в особі НКЦПФР встановила достатньо чіткі регулятивні вимоги до їх випуску. Регулятивні вимоги до випуску корпоративних єврооблигацій є такими: а) випуск облигацій в іноземній валюті можливий тільки у випадках, якщо це передбачено законодавством, або умовами їх розміщення; б) випуск і розміщення єврооблигацій потребує рейтингування і відбувається за допомогою синдикату спеціальних банків-андерайтерів; в) гарантійна схема випуску єврооблигацій є досить складною, – банк, що виступає емітентом не гарантує інвесторам виконання зобов'язань за емісією і вимоги іноземних інвесторів до гарантійних схем є високими; г) інституційні посередники та консультанти інвесторів мають досить широкий спектр прав участі в організації процедури емісії.

Ринок корпоративних євробондів на сьогодні залишається все ще нерозвиненим з різних причин. На ньому найбільш представлені випуски облигацій агропромислових підприємств, і прикладом цього є випуск агрохолдингом «Ми-

ронівський хлібопродукт» у минулому 2017 р. облигацій на суму 0,5 млрд. дол. США на 7 років під 7,75 % річних.

Загалом, можна визначити такі чотири особливості розвитку ринку корпоративних облигацій України. Зокрема, по-перше, це суттєвий вплив деформованої структури ринку за емітентами, інвесторами та галузями – мінливість часток різних емітентів та власників корпоративних облигацій з недофінансуванням реального сектора економіки і спекулятивним обігом капіталу; переважання торгів корпоративними облигаціями емітентів, чий бізнес забезпечує швидкий обіг капіталу (сфери фінансів, торгівлі та харчової промисловості та сфери будівництва). Останнє твердження вбачається логічним і з огляду того, що підприємства перерахованих галузей є достатньо кредитоспроможними та їх послуги і продукти постійно затребуються у ринковому середовищі. По-друге, асиметричним є первинний і вторинний розподіл ресурсів при значній концентрації інвестиційно-торговельних угод – більшість первинних розміщень і організація вторинного ринку монопольно здійснюється через посередництво окремих бірж. Також торги проводяться з невеликою кількістю паперів, що пов'язано в значній мірі з непублічним характером випуску корпоративних облигацій. По-третє, зберігається фрагментарність інфраструктурного забезпечення в інших сферах, зокрема в недоліках нормативно-правової бази, інформаційно-статистичної прозорості ринку та у сфері обліку прав власності на цінні папери. По-четверте, все зазначене вище зводиться до недостатньої дієвості державного регулювання та саморегулювання, інтереси державних регуляторів як між собою та саморегулювальних організацій не завжди співпадають, тобто вузьковідомчі підходи у сфері регулювання ринку є непоодинокими.

Поряд із зазначеними особливостями розвитку ринку корпоративних облигацій України його досягнуті результати не знімають з порядку денного і низку проблем, які необхідно вирішувати, виходячи із інвестиційного призначення ринку корпоративних облигацій для функціонування підприємств та економіки держави в цілому.

Узагальнено проблеми ринку корпоративних облигацій України можна об'єднати в чотири групи, а саме: а) регулятивно-нормативного характеру (неефективне державне регулювання роз-

витком ринку, недосконалість законодавства); б) структурно–організаційного характеру (недостатня кількість і слабкість андерайтерів, велика кількість серій випусків облігацій одного емітента); в) інформаційного характеру (закритість фінансової звітності емітентів, відсутність консультантів–професіоналів на самих підприємствах щодо випуску облігацій); г) проблеми стандартизації та рейтингування облігацій (велика різниця номіналів облігацій; прив'язка купону до валютного курсу, відсутність єдиного достатньо престижного рейтингового агентства).

Найбільш суттєвими перепонами розвитку вітчизняного ринку корпоративних облігацій залишаються: а) обмежена ліквідність ринку, яка проявляється в тому, що і первинний, і вторинний ринок корпоративних облігацій переважно є ринком інституційних, а не індивідуальних інвесторів; б) складність адекватної оцінки рівня кредитного ризику позичальника та порівняно незначні строки обігу облігацій; в) наявність прихованих «вбудованих» додаткових умов обігу облігацій, які підвищують ризики для їх власників–облігаціонерів.

Висновок

На поточному етапі необхідно стимулювати збільшення обсягів корпоративних облігацій з метою підвищення капіталізації та ємності ринку. Проте, в першу чергу, слід підтримувати збільшення кількості випусків облігацій підприємств реального сектора економіки і створити умови для поступального нарощування інвестицій для продуктивного відтворення саме виробничих проектів розвитку.

Перспективним, і найбільш дієвим заходом розв'язання проблем розвитку ринку корпоративних облігацій для зменшення відповідних ризиків є сприяння виходу підприємств на фондові ринки боргового капіталу – як внутрішні, так і зовнішні. Також важливим чинником слід визнати ще раз захист прав облігаційних кредиторів – власників облігацій як інвесторів при придбанні облігацій підприємств. В цій частині необхідним є стабілізація інфляційних очікувань та зменшення інфляції як дестабілізуючого чинника розвитку економіки.

Список використаних джерел

1. Баліцька В.В. Капітал підприємств України: тенденції, пріоритети: Монографія / В.В. Баліцька. – Київ: ІЕПр НАН, – 2007. – 480 с.

2. Вальчишен О. Аналітичний огляд. Ринок корпоративних облігацій [текст] [Електронний ресурс] / О. Вальчишен. – Режим доступу: <http://www.pension.kiev.ua/files/CorporateBonds.pdf>

3. Васильчук І. П. Нефінансова звітність як інструмент управління розвитком корпорацій / І. П. Васильчук // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент. – Одеса, 2015. – Вип. № 11. – С. 212–215.

4. Васильчук І. П. Фінансове забезпечення сталого розвитку корпорацій: монографія / І. П. Васильчук – Київ: КНЕУ, 2015. – 516 с.

5. Гальчинський А.С. Теорія грошей.: Навч.–метод. посіб. – 4–е. вид., змінене і доп./ А.С. Гальчинський – К. : Видавництво Соломії Павличко «ОСНОВИ», 2001. – 412 с.

6. Господарський кодекс України, 2003 р., № 436 – IV [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

7. Лютий І. Ринок корпоративних облігацій реального сектору економіки / І.Лютий // Фінанси України. – 2009. – № 7. – С. 59–66.

8. Терещенко О.О. Корпоративні фінанси як домінанта фінансової науки / О.О.Терещенко // Фінанси України. – 2015. – № 11. – С. 78–95.

9. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів і фондового ринку України / Електронний ресурс/ Попередня версія. Режим доступу: http://old.nssmc.gov.ua/user_files/content/58/1499943860.pdf.

References

1. Balitska V.V. Kapital pidpriemstv Ukrainy: tendentsii, priorytety: Monohrafiia / V.V. Balitska. – Kyiv: IEP NAN, – 2007. – 480 s.

2. Valchysheh O. Analitychnyi ohliad. Rynok korporatyvnykh oblihasii [tekst] [Elektronnyi resurs] / O. Valchysheh. – Rezhym dostupu: <http://www.pension.kiev.ua/files/CorporateBonds.pdf>

3. Vasylychuk I. P. Nefinansova zvitnist yak instrument upravlinnia rozvytkom korporatsii / I. P. Vasylychuk // Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Serii: Ekonomika i menedzhment. – Odesa, 2015. – Vyp. № 11. – S. 212–215.

4. Vasylychuk I. P. Finansove zabezpechennia staloho rozvytku korporatsii: monohrafiia / I. P. Vasylychuk – Kyiv: KNEU, 2015. – 516 s.

5. Halchynskiy A.S. Teoriia hroshei.: Navch.–metod. posib. – 4–e. vyd., zminene i dop./ A.S. Halchynskiy – K. : Vydavnytstvo Solomii Pavlychko «OSNOVY», 2001. – 412 s.

6. Hospodarskyi kodeks Ukrainy, 2003 r., № 436 – IV [Elektronnyi resurs] – Rezhym dostupu: <http://www.rada.gov.ua>.

7. Liutyi I. Rynok korporatyvnykh oblihotsii realnoho sektoru ekonomiky / I.Liutyi // Finansy Ukrainy. – 2009. – № 7. – S. 59–66.

8. Tereshchenko O.O. Korporatyvni finansy yak dominantna finansovoi nauky /O.O.Tereshchenko // Finansy Ukrainy. – 2015. – № 11. – S. 78–95.

9. Ofitsiyniy sait Natsionalnoi komisii z tsinnykh paperiv i fondovoho rynku Ukrainy / Elektronnyi resurs/ Poperednia versiiia. Rezhym dostupu: http://old.nssmc.gov.ua/user_files/content/58/1499943860.pdf.

Дані про автора
Бритченко А.С.,

аспірант, Державний науково–дослідний інститут інформатизації та моделювання економіки
e-mail: artem.britchenko@gmail.com

Данные об авторе

Бритченко А.С.,

аспирант, Государственный научно–исследовательский институт информатизации и моделирования экономики

e-mail: artem.britchenko@gmail.com

Data about author

Britchenko A.,

graduate student, State Research Institute informatization and modeling of economy

e-mail: artem.britchenko@gmail.com

УДК 338.001.36

DOI: 10.5281/zenodo.1245572

Г.В. МАЛАХІВСЬКА,

Стратегічні перспективи розвитку ринку авіаційних перевезень України

В статті проводиться аналіз сучасного стану ринку авіаційних перевезень в Україні. Досліджено та проаналізовано основні показники діяльності авіаційної галузі, вітчизняних аеропортів та авіакомпаній. Наведено динаміку зміни обсягів пасажирських та вантажних перевезень провідних авіакомпаній та динаміку пасажиропотоку основних аеропортів України.

Серед проблем українського ринку повітряного транспорту можна відзначити: значну монополізацію; Залежність від рівня економічного розвитку та купівельної спроможності населення; застарілий повітряний флот; непропорційний розвиток земельної бази; відсутність конкурентоспроможності вітчизняних авіаперевізників; відсутність інновацій у цій галузі; авіаційна безпека.

Ключові слова: авіаперевезення, авіаційна галузь, вантажні та пасажирські перевезення, пасажиропотік, авіакомпанія, аеропорт.

А.В. МАЛАХОВСКАЯ

Стратегические перспективы развития рынка авиационных перевозок Украины

В статье проводится анализ современного состояния рынка авиационных перевозок в Украине. Исследованы и проанализированы основные показатели деятельности авиационной отрасли, отечественных аэропортов и авиакомпаний. Приведена динамика изменения объемов пассажирских и грузовых перевозок ведущих авиакомпаний и динамика пассажиропотока основных аэропортов Украины.

Среди проблем украинского рынка воздушного транспорта можно отметить: значительную монополизацию; Зависимость от уровня экономического развития и покупательной способности населения; устаревший воздушный флот; непропорциональное развитие земельной базы; отсутствие конкурентоспособности отечественных авиоперевозчиков; отсутствие инноваций в этой области; авиационная безопасность.

Ключевые слова: авиоперевозки, авиационная отрасль, грузовые и пассажирские перевозки, пассажиропоток, авиакомпания, аэропорт.